

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, január 10-én.

10. szám.

A politikai hét.

Az obstrukció kellemetlenségeiből kievickélve, a magyar törvényhozás egyelőre olyan témát vett elő, amely lehetőleg kevésbé izgatja. Ilyennek találta a munkásjavaslatot, amely eleinte ugyan izgatta a szociálistákat, (most már ők is elcsöndesedtek), de benn a törvényhozásban épenséggel nem kavarta fel a kedélyeket. Ezt vitatja most a tisztelt Ház szép lassacskán, mialatt Sima Ferenc áll az ígérétenek és minden szakasznál felszólal. De ez nem annyira izgató, mint inkább unalmas.

A hét derekán túl valószínűleg ez a vita sem fog tartani. S akkor talán megint mozgalmasabb élet következik. Mondják, hogy a függetlenségi párt (talán Kossuthék, talán Justhék, talán Barthák, talán Simák — mert most már igen sok darabra tört a szélsőbal), mondják tehát, hogy ez a párt ezentúl minden sürgősebb javaslatba bele akar akarkodni s így már legközelebb ráhuzza az obstrukció lepedőjét az ujonczozási javaslatra is; de nem kell az ilyen elkecseregett profécziáknak hinni. Utóvégre is meg fogják gondolni a dolgot. Az egyik obstrukció elvitte Ugront, a másikonál kedvet kaphatna a visszavonulásra Kossuth vagy más is. A szélsőbal fájáról pedig ugys sok ágat letördelt már az idő; nem okos, hogy ők maguk is segítsenek az időnek. Különben is küszöbön a budget-vita s annál kedvére kibeszélheti magát mindenki.

Nincsen tehát kizárva, hogy a tisztelt Ház most hétmérföldes csizmákat húz és hip-hop — már ott terem a budget-vitánál. Az anyagot gyorsan teremtik a vitához mindenfelé. A pénzügyi bizottság már dolgozik az általános jelentésen (erről fognak majd legkevesebbet vitatkozni), a parlamenten kívül pedig már rendezik a népgyűléseket, amelyek nemcsak arra valók, hogy Kardhordó Árpád fölfedezze; miszerint az Orczy-hazban többen lanknak, mint Montenegróban, hanem arra is, hogy az önálló vamterület és az általános választói jog kiküzdésére serkentsék a törvényhozást. Azonkívül Hódmező-Vásárhely sietett még a budget-vita előtt erős fegyvereket szállítani a parlamenti táboroknak, egyrészt a korrupció kiszűrésére, másrészt az állami adminisztráció érdekében. Végeztül pedig Torontál is idejekorán kezdett éhezni, hogy a parlament ne jöhessen zavarba, midőn a budget-vita során az ország minden dolgát akarja megbeszélni.

A téma tehát együtt van s nemsokára megindulhat a nagy szóháború.

A német glóbusz a keletázsiai kérdés jegybe forgott ezen a héten is. A kínai tengerben Henrik porosz herceg, mire odaér, a következő európai flottákkal fog találkozni:

Angliának van 11 hadihajója, 4 torpedónaszádja,

Oroszországnak 10 hadihajója, 15 torpedónaszádja,

Franciaországnak 4 hadihajója, 4 torpedónaszádja a kínai vizeken. Ehhez hozzávéve a porosz herceg parancsnoksága alatt levő két hajóosztályt 8 hadihajóval, a kínai partok lövetésére és kölcsönös tengeri csatákra elég az anyag. Egyes német újságok élcelődnek is azon, hogy micsoda diplomáciai arczátlan-ság hajóhadat küldeni Kinára, mikor a tizenöt-estendő német trónörökösnek esekélyszámu (három) külföldi rendjele között ott van a kettős sárkányról (Thuang-Lung-Pao-Sing) nevezett kínai rendnek másodosztályu nagykeresztje és a tizennégy esztendő Eitel Frigyes hercegnek is megvan ugyanez a dekorációja. A papájuk mégis bántja a kínai császárt. Remélhető azonban, hogy a trónörökös meg fogja még kapni az elsőosztályu nagykeresztet is, mert mire Henrik herceg hajóhadával megérkezik Kinába, új és kevésbé háborus helyzetre fog találni. Bülownak, az új külügyi államtitkárnak sikerült békeszerződést kötni Kiao-Tschu-ra nézve a pekingi kormánnyal és a pétervári s londoni kormányok békés megegyezése és hozzájárulása is befejezett dolognak látszik.

A belső politikában a württembergi alkotmány-reformmal foglalkoznak a német politikusok. Főként az urakházába való választás reformjáról van szó. Itt az általános választói jog gyakorlását bizonyos technikai formában akarják megszorítani és a német pártok ezt most a szociálisták ellen való védekezésre is igen czélszerű módnak tartják, tehát már hangok emelkednek, hogy a birodalmi gyűlésbe is ezen a módon kellene választani képviselőket. A Tausch-ügyről már nem mer a német politika ilyen határozottan nyilatkozni.

Franciaországban a Dreyfus-ügynek holnapi, holnaputáni fordulát várják. A sovinszta közvélemény, majd megváltik, képes-e a francia katonai bíróságokat továbbra is befolyásolni. Méline miniszterelnök addig is keresztet vet és imádkozik, egyrészt azért, mert évek óta az 1897-ik esztendő volt az első olyan esztendő, melyet egy francia kabinet egészen kibirt; másrészt azért, mert Méline ur különben is jó viszonyban van a római egyházzal. Dél-Franciaországban most is 40 kapuczinusbarát utazik államköltségen és tart a népnek kormányparti prédikációkat. Ha egy radikális hívő közbeszól, a francia államügyész rögtön elcsukatja. Májusban ugyanis választások lesznek, tehát a kapuczinusoknak sürgősen kell elvégezniük a republikánus térítést.

Salisbury a pétervári angol nagykövetet hazarendelte és sürgősen tárgyalt vele a kínai ügyekről. Ebből az alkalomból az angol ellenzék lapjai erélyesebb eljárást követelnek. Az angol ellenzék elfelejti, hogy Hongkongot is hogy szerezte meg annak idejében Britannia. A kelet-indiai társaság tudmillsik kétszáz esztendőig szállította az ópiumot, a kínai nép ez általános mérget, Kinába. Mikor aztán Pekingben betiltották az ópiumkivitel, kitört az ópiumháború és az angolok ennek eredményeképp 1839-ben megszállták Hongkongot. A szerzés

joga tehát sokkal erkölcstelenebb, mint a németeké, akik legalább a misszionáriusok halálát akarják megboszulni.

Olaszországnak még mindig van baja Erythreával. A Gazetta Piemontese-nek azt írja Franzoi, az Afrika-járó, hogy Menelik megint erősen készülődik. Százával dolgoznak nála francia és orosz mérnökök, fegyverszállítmányokat kap Európából. Ugy látszik, Massauah-ra akar ráütni, hogy a tengerpartig kiterjessze országa határait. Visconti Venosta ur, a külügyminiszter, tagadja ugyan a dolgot, de a czáfolatot nem veszi komolyan az olasz sajtó.

Ausztriában a császár jubileumát, melyre, tegnapi táviratok szerint, négy fejedelmi vendég is készülődik, Treug adei-nek akarják megtenni. Ez is szerencséje Gautschnak, a békélítőnek. Újév óta sokat emlegetik a hazafias momentumot és a nyelvrendeletek revokálását ennek a hétnek elejére várják. Most már biztos, hogy a németek elmennek a cseh tartománygyűlésre, mely tizedikén nyílik meg. Ezt a részvételt tegnap határozták el egy Leitmeritz városában tartott gyűlésen. Roppant ünneppel fogadták e városban a gyűlésre érkezett képviselőket. A polgármester beszédet intézett hozzájuk, a zászlók alatt kivonult egyesületek lelkes Heillal fogadták őket, a várost fellobogózták. Hátyankét német képviselő vett részt a gyűlésen és ezek egyhangulag elhatározták, hogy résztvesznek a cseh kormánygyűlés tanácskozásában. Ez a tartománygyűlési szeszszó lesz egyébként a béke muzsikának főpróbája. A Fremdenblatt szerint a cseh tartománygyűlés fog „dönteni” arról, hogy mi történjék Ausztriában. A „sulypont” tehát, egy pár napra legalább, a szlávok kívánsága szerint meglesz a tartománygyűlések közül legalább egyben. Ugyancsak a Fremdenblatt megcáfolja a Kölnische Zeitungnak azt a híret, hogy a monarchia is szeretne valamit foglalni Kinában. Ez plauzibilis. Vannak keletázsiai dolgok helyett nyugot-ázsiaiak itthon.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

Jelentés a költségvetésről. A képviselőház bizottságai már végeztek az 1898. évi állami költségvetés tárgyalásával és szombaton az utolsó tereza budgetjét is letárgyalták. Hétfőn délután öt órakor tehát a pénzügyi bizottság már azt az általános jelentést fogja megbeszélni, amelynek kíséretében az állami költségvetés a képviselőház asztalára kerül. Míhelyt a képviselőház a munkásjavaslatot letárgyalta, a pénzügyi bizottság előadója be fogja terjeszteni az általános jelentést.

A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága pénteken, e hónap 7-én tartotta meg Erdély Sándor igazságügyminiszter elnöke alatt e heti ülését, amelyen dr. Imling Konrád szerkesztő-tag folytatónag előterjesztést tett a dologi jog általános részéről. Az igazságügyminiszter a bizottság teljes ülését e hónap 14-ére hívta össze.

TÁVIRATOK.

A csehországi németek.

Leitmeritz, január 9. A csehországi német tartománygyűlési képviselők mai gyűlésére több részvevő, köztük dr. Schlesinger birodalmi képviselő már tegnap ideérkezett. Ma a város házaiban nagyjából fellelőgözték. Délután az itt lévő képviselők dr. Funke polgármesterrel a pályaudvarra mentek, amely előtt több egylet állt föl. A megérkezett képviselők az egyesületek által alakított menetben zenekísérettel a városházára mentek, ahol Funke polgármester hosszabb beszédet intézett az egybegyűltekhez, amelyben hangsúlyozta, hogy a nép megbízhatók képviselőiben. Dr. Lippert megköszönte a polgármesternek a szíves üdvözlést. A mintegy 3000 főre menő közönség „Heil”-kiáltásokkal fogadta a beszédeket. Ezután az egyletek elvonultak. Délután 3 órakor a képviselők a városházán gyülekeznek össze. Teljes nyugalom és rend uralkodik.

Leitmeritz, január 9. A csehországi tartománygyűlés 62 német tagja a ma délután a városházán tartott gyűlésben egyhangulag elhatározta, hogy a tartománygyűlés tárgyalásain részt vesz.

Betiltott népgyűlés.

Troppau, január 9. Ma délutánra népgyűlést terveztek, amelyet azonban hatóságilag betiltottak. Ez alkalommal körülbelül 600 munkás, köztük 300 sziléziai kőszénmunkás gyülekezett össze az utcákon és a tartományi főnökség és a közigazgatási palota előtt tüntetést akartak rendezni az *általános választói jog mellett*. A rendőrség és a csendőrség megakadályozta a rendezéseket és szétszórta a tüntetőket. Az idegen munkások a délutáni és esti vonattal nyugodtan elhagyták a várost.

Dreyfus-Esterházy.

Páris, január 9. *Saussier* tábornok azt a kívánságát fejezte ki Lutter tábornok, a haditörvényszék elnöke előtt, hogy az Esterházy-pert zárt ülésen tárgyalják. Reinach képviselő a hadügyminiszterhez levelet intézett, melyben a nyilvános tárgyalást követeli, mert ha a nyilvánosságot ki is zárják, mégis lesz egy ember, aki az állítólagos borzasztó katonai titkokról tudomást fog szerezni és ez az egy ember Esterházy, ki egyszer azt az óhaját fejezte ki, hogy mint dzsidás kapitány szeretné a francziákat lekasabolni. A *Matia* jelentése szerint Demange ügyvéd, mint Mathieu Dreyfus védője fog a haditörvényszék előtt megjelenni. Az elítélt Dreyfus veje mint Dreyfus gyámja akar a tárgyaláson jelen lenni.

Páris, január 9. Esterházy őrnagyot a Rue de Cherchemidin levő fogházban helyezték el.

A szultán születése napja.

Kána, január 9. A szultán születésnapja alkalmából az idegen tengernagyok látogatást tettek Dsevad basánál. Az itt állomásozó külföldi hajók, valamint a középületek zászlódiszt öltöttek.

Kápolna-szentelés Szófiában.

Szófia, január 9. Ma délelőtt szentelték be a palotában az új orthodox kápolnát a fejedelmi pár, Boris herceg, Klementina hercegnő és az itt látogatóban levő Pülöp szász-köburg-góthai herceg jelenlétében. A szentelési Gregoriosz, a bulgár egyház szinódusának elnöke végezte. Az innepélyt, amelyre Oroszország, Görögország, Románia és Szerbia diplomáciai képviselői hivatalosak voltak, a fejedelmeknek a nap történelmi jelentőségéről szóló beszéde fejezte be.

A k-bai fölkelés.

Madrid, január 9. Az a hír, hogy Blanco tábornok és Maximo Gomez fölkelő-vezér egymással találkozott, hamis és terjesztői maguk a fölkelők. Havannai távirat szerint Ochoa tábornok csapatot vezetett Bayamo felé és eközben többször összeütközött a fölkelőkkel. A

spanyolok három tábornok foglaltak el a fölkelőtől, akik nyolcz halottat és sok fegyvert vesztek.

Madrid, január 9. Havannából jelentik, hogy Oniros, aki titkára Santa-Lucia marquisnak, az úgynevezett kubai köztársaság elnökének, megadta magát. Oniros kijelentette, hogy az önkormányzat létesítésével nincs ok arra, hogy a felkelést folytassák. Antonio Murez parancsnok, két fölkelő tiszt és öt fölkelő szintén megadta magát. Azt hiszik, hogy még több fölkelő fogja letenni a fegyvert.

Előleg a hadisarczra.

Konstantinápoly, január 9. A görög hadikárpótlásra adandó előleg ügyét még nem intézték el, mert az ottománbank azt kívánja, hogy a görög pénzügyi ellenőrző bizottság is vegye az előleg-üzletet tudomásul. Hír szerint a német bank is részt vesz az üzletben.

Szocialista tüntetés.

Páris, január 9. *Blanqui* halála napjának évfordulója alkalmából ma délután számos szocialista és forradalmi bizottság kiment a Père la Chaise temetőbe, hogy *Blanqui* sírjánál tüntetést rendezzenek. Többen beszédet mondtak. Zászlót nem tűztek ki. A tüntetés incidens nélkül folyt le.

Forradalom Montevidéóban.

Montevideo, január 9. Az elnök dekretumot irt alá, melylyel a nemzetország öt zászlóalját fegyverbe hívja. Azt kívánja, hogy ezzel pressziót akar gyakorolni a törvényhozói testület ama tagjaira, kik az elnök újra való jelölését ellenzik.

New-York, január 9. A *New-York Herald* jelenti Montevidéóból hogy az elnök kiáltványt bocsátott ki, melyben *diktaturáját proklamálja*. A forradalom közvetlen kitérése valószínű.

Weyler haditörvényszék előtt.

Madrid, január 9. Miután a legfőbb hadbírósg tegnap határozata kimondotta, hogy Weyler eljárása vét a fegyelem ellen, a katonai büntető eljárás értelmében a főparancsnokot, mint illetékes bírói hatóságot megbízták a per megindításával. A vizsgálat megkezdésére katonai államügyészt küldtek ki és Weylert haditörvényszék elé állítják.

HIREK.

Egy kis panaszkodás.

Az „Uj Idők” mai száma két történetét közöl, melyek, szerinte, velem történtek s élük két nagyjelentőségű államférfiu ellen irányul.

Az egyik, mely Szögyény-Marich Lászlóról szól, éppenséggel abszurdum. Abból csak annyit igaz, hogy Szögyényről, nem ugyan a nagyköveti minőségéről — mint az anekdota mondja — hanem magyar minisztersége idejéről tényleg azt irtam: „Nem a magyar kabinetet képviseli az udvarnál, hanem az udvart a magyar kabinetben.” Az is igaz, hogy aprehenzióval említette azt előttem, de minthogy én az illető cikket nevémmel aláírva közltem a „Nemzet” által kiadott „Uj miniszterek” című füzetben, arról tehát nem is folytathott diskurzus hogy én irtam-e a cikket vagy sem s eszerint az egész élcz, mely erre a diskurzusra van bázisozva, magától elesik.

A másik anekdota megtörtént, de nem úgy. Ebben az előadásban csak annyira hasonlít az igazhoz, mint Köhönzyhoz Pichler.

Általában az anekdotákat kétféleképen lehet elmondani.

Vagy úgy, ahogy történtek.

Vagy úgy, ahogy nem történtek — de ez utóbbi esetben illő bevárni, hogy mi, a benne szereplők, előbb haljunk meg.

Hát türelem még egy kis ideig.

Mikszáth Kálmán.

— **Kitüntetés.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Rietzmüller* Armin ajkai bányamű-főnöknek, a bányaművelés terén évek hosszú során át kifejtett buzgó és sikeres tevékenysége elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Uj palota-hölgyek.** A királyné ismét hat új palotahölgyet nevezett ki. Ezek:

gróf *Wolkenstein-Trostburg* Mária, született Schafgotsche grófnő;

gróf *Orsini és Rosenberg* Marianna, született Herberstein grófnő;

gróf *Choloniewska-Myszka* Ilona, született Borkowska grófnő;

gróf *Trautmansdorff-Weinsberg* Róza, született Cavriani grófnő;

özvegy sárvári és felső-vidéki gróf *Széchenyi* Marietta, született Hoyos grófnő;

zicsi és vásonkeői gróf *Zichy* Mária, született Wimpffen grófnő.

— **Petőfi szobra.** Az egész ország részvétele mellett a mult esztendőben leplezték le Segesvárott *Petőfi* Sándornak szobrát. Az emléké ott áll Erdélyben, ahol a nemzetiségek közé ékelte magyarság önértékét fejleszt, de még mindig sok gondot okoz a szoborbizottságnak, amely a szobrot megteremtette. Kevés volt a pénz, amely országos adakozás útján a szobor céljaira összegyűlt, de a szobor fentartásának és egyéb, a rendezéssel összefüggő dolgok költségei még most sincsenek teljesen fedezve. A szobor-bizottság, melynek elnöke *Kedves* István, pénzügyi igazgató, legutóbbi ülésén fájdalommal konstataálta ezt a tényt és elhatározta a további gyűjtést. Aki mit szán arra, hogy a magyar nemzet egyik büszkeségének, *Petőfi* Sándornak emléke végleg megerökíttessék, azt az összeget küldje Segesvárra, *Kedves* István pénzügyi igazgatónak.

— **Montenuovo** herceg főudvarmester. A napokban megirtuk, hogy a főudvarmesteri hivatalban változások lesznek s hogy *Montenuovo* Alfréd herceget második főudvarmesterré nevezik ki. A hivatalos lap mai száma megerősíti értesüléseinket azt jelentvén, hogy a király *Montenuovo* Alfréd herceg titkos tanácsost és kamarást második főudvarmesterré nevezte ki és öt egyszersmind az első főudvarmester helyettesévé nevezte ki.

— **Mária Jozefa főhercegnő főudvarmester-nője.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király özvegy gróf *Széchenyi* Marietta született *Hoyos* grófnő csillagkeresztet hölgyet *Mária Jozefa* főhercegnő főudvarmesternőjévé nevezte ki és neki egyidejűleg a titkos tanácsosi özvegyeket megillető czímet és előjogokat díjmentesen adományozta.

— **Személyi hír.** *Perczel* Dezső helügyminiszter e héten az általános kihallgatást péntek helyett szombat délután fél 4 és 5 óra között tartja meg.

— **A főkapitány estélye.** *Radnay* Béla főkapitány a farsangon nagy estélyt ad, amelyre az arisztokrácia s az előkelőségek lesznek hivatalosak. Az estély a főkapitányi épület első emeleti termében lesz és ezért most ott kisebb átalakításokat végeznek.

— **Schönfeld báró temetése.** *Schönfeld* báró tábornagyot, mint levelezőnk táviratozza, ma délután temették el Bécsben. Délben tizenegy órakor a koporsót, melyre ma *Péter Ferdinánd* és *József Ágost* főherczegek koszorukat tettek, átvitették a helyőrségi kórház halottas kápolnájába. Délben a német császár nevében *Plassen* főhadsegéd vezetése alatt, egy tiszti küldöttség koszorut tett a koporsóra, egy másik küldöttség pedig gróf *Hülssen-Häselter*, volt katonai attaché vezetése alatt a német hadsereg nevében tett koszorut a koporsóra. Délután egy órakor kezdődött a temetési gyászszertartás az 1-és számú helyőrségi kórházból. Az egész helyőrség kivonult gróf *Uexküll Gyllenband* hadtestparancsnok vezénylete alatt. *Jenő* és *Ottó* főherczegek hadosztályukat vezényelték. Néhány perczel egy óra előtt ő felsége, a fogadalmi templom elé érkezett, ahol *Péter, Ferdinánd, Frigyes* és *Rainer* főherczegek, az udvari méltóságok, gróf *Goluchowski* külügyminiszter, báró *Gautsch* miniszterelnök, gróf *Welsersheimb, Wittek, Ruber, Fajérváry* és *Bylandt-Rheidt*, báró *Beck* tábornagy, a vezérkar főnöke, *Merkl* tábornagy, *Spaun* altengernagy tengerészeti parancsnok, *Kielmannsegg* helytartó, több hadtestparancsnok, gróf *Hoyos* spanyol nagykövet, báró *Podewils* bajor követ, *Mihailovics* szerb követ összegyűltek. Ő felsége meghallgatta a kivonult csapatok parancsnokának jelentését. A holttes-

tet *Belopotoczky* Kálmán, tábori püspök] szentelte be a fogadalmi templomban. A beszétele után megindult az impozáns gyászmenet. Ő felsége a belláriáig kísérte a koporsót. Mögötte ment *Plessen* főhadsegéd a német császár képviselőjében és gróf *Hülse-Hüssler*, a német hadsereg képviselőjével, valamint az elhunyt rokonai és hadsegédei.

— A párisi világiállítást. Pozsonyból jelentik, hogy Miklós Ödön kormánybiztos ma délből Pozsonyba érkezett, ahol előadást tartott a párisi világiállításról. A pályaudvaron a hatóságok fejei fogadták s rövid üdvözlő beszéd után a Zöldfához hajtottak, ahol a kormánybiztos tisztelőre ebéd volt, melyen *Szalavszky* főispán is megjelent. Délután 4 órakor Miklós Ödön a városházán nagyérdékű előadást tartott, másfél óra hosszat tartott beszédében ismertetvén a párisi világiállítást jelentőségét, különösen kiemelve azokat az indokokat, melyek a magyar kormányt arra indították, hogy nagy költséglőirányzattal vegyen részt a párisi világiállításon. Kifejtette külkereskedelmünk érdekében a részvétel célját, szót ezután Magyarország fejlett iparáról és mezőgazdaságáról, majd műiparunkról tett említést, melybe annyi izlésre valló, nemes koncepcziójú nemzeti motívumot vittünk bele. Végül elmondotta, eddigi részvételességünk okát a külföldi kiállításokon és örömmel konstatálja azt az óriási haladást, melyet Magyarország ipara harmincz esztendő óta tett. Most állítunk ki először önállóan, rajta akarunk lenni, hogy első fellépésünk méltó legyen ahhoz az előkelő politikai és közgazdasági pozícióhoz, melyet Magyarország az európai nagyhatalmak között elfoglal. Zajos éljenzés és taps jutalmazta az előadónak beszédét, melyet ezenkívül *Szalavszky* főispán a város és a megye nevében megköszönt. Miklós kíséretével még az éjjel utazott vissza Budapestre.

— Márczius 15. A szabadságharc ötven éves évfordulójának ünnepére már most erősen készülnek az egész országban. *Szolnokon* e napon állítják fel a honvédelemeket, *Szegvárdon* márczius 15-én leplezik le a Garay-szobrot, *Miskolczon* és *Kecskeméten* szintén akkor állítják fel az ország két legnagyobb Kossuth-szobrát. Nagyvárádon a főgimnázium ifjusága rendez népiünnepélyt.

— Fényképek bemutatása. A *Fényképészek Köre* a külföldi szakegyesületeknél nagy kedveségnek örvendő projekció-estélyeket meghonosítani óhajtván, kedden, e hónap 11-én, este fél 8 órakor saját helyiségében (IV., Himzö-utca 5.) projekció-estélyt rendez. Bemutatásra kerül a kör diszelnökének, *Hopp* Ferencnek déli utazásai alkalmával felvett 80 képe.

— A testvér szeret. Megható eset történt — mint levelezőnk írja — tegnap a dunamenti *Károlyfaluban* (Pozsonymegye). *Szuchy* Mihály 14 éves suhancz jégvágás közben a vízbe esett. Mellette ácsorgó János nevű 10 éves öcsöcse a veszedelem láttára habozás nélkül bátyja után ugrott, hogy kiementse. Bátorságát az életével kellett megfizetnie a kis fiúnak; holott bátyja szerencsésen kivergődött a vízből.

— A tolvaj egyetemi tanár. Nem régen történt, hogy dr. *Heimot*, a párisi *Ecole de Médecine* tanárát az egyetemi tanács felmentette állásától, mert dr. *Blanchard* azzal vádolta, hogy az egyetem gyűjteményeiből növényeket, műszereket és könyveket vitt el magával. Az egyetemi tanács azonban a határozatot nem akarta a nyilvánosság elé vinni, de dr. *Heim* maga elmondotta az esetet az újságoknak, amelyek erősen pártját fogták. Dr. *Heim* azonkívül a tanács határozata ellen felebbezett a legfelsőbb közoktatási tanácshoz, mely legközelebb újabb tárgyalni fogja az esetet. A lapok információi szerint ebben az esetben arról van szó, hogy dr. *Blanchard* ravasz intrikát folytat fiatalabb kollégája ellen, aki tudománya révén veszedelmessé válhatott neki. Azok a tárgyak, amelyek állítólag eltűntek, időközben mind megkerültek s közülök egyetlenegy sem találták *Heim* birtokában, akinek vagyoni viszonyai egyébként a tolvajlás gyanúja ellen szólnak. Azt mondják, hogy ebben az esetben antiszemita is belejátszik a dologba, pedig *Heim* katolikus, de dr. *Blanchard* neve miatt azt hitte, hogy német és zsidó. Az *Eclair* szerint dr. *Blanchard*, aki most a saját állását felheli, a tanukat befolyásolni szeretné. Általában reménylik, hogy a legfelsőbb közoktatási tanács megsemmisíteti az egyetemi tanács ítéletét és *Blanchardot* lemondásra kényszeríti.

— Tüzek a vidéken. Ma két helyről jelentenek tüzesetet tudósítónk. Az egyiknek, Dunaszerdahelyen, négy ház esett áldozatul, a másiknak pedig a pozsonymegyei *Vedrődön* a félfalu. A szerencsétlenség oka mindkét helyen ismeretlen; a lakosság gyújtogatók kezét gyanítja a dologban. Az utóbbi község kárvallottait az ottani gróf *Zichy*-féle uradalom rögtöni segélyben részesítette.

— Hajótörés. Londonból táviratozzák, hogy a „*Clarissa Ratcliff*” nevű angol gőzös az Odesszából Rotterdamba vezető úton, december 30-án a St.-Vincent foknál hajótörést szenvedett. A legénységből tizenkilenc ember a tengerbe fullt, négyet megmentettek és Follinorthba vittek.

— Ünnepi betörés. *Charkovban* — mint lapunknak táviratozzák — az ünnepek csendjét arra használta fel néhány betörő, hogy több boltot feltörjön s azt kifosztogassa. A város egyik főutcáján ugyanis, mialatt az ünnepek miatt a boltok be voltak zárva, betörést követtek el. Kiraboltak egy prém- és egy ékszer-kereskedést. Az elrablott áruk értéke mintegy 50.000 rubelt tesz ki. A helyszínen talált betörő szerszámok külföldi származásúak.

— Kellemetlen utazás. A Stomfáról ma délután egy óra felé induló személyvonat utasai — mint pozsonyi levelezőnk jelenti — kellemetlen meglepetésben részesültek. A gőzös egyik tengelyrudja ugyanis néhány kilométernyi távolságban a kiinduló állomástól, eltört s teljes 4 óra hosszáig vesztegelt a nyílt pályán, miközben az utazók jó része — megunva a várakozást, — gyalog tette meg a csatlakozó állomásig a másfélórás sétát.

— Dráma az állatseregletben. Az ez idő szerint *Nantes*-ben idős Emmanuel-féle állatseregletben a napokban borzalmas dráma történt. *Demianel* virstli-gyáros *Madeleine* nevű négy éves unokahugával, akit karján vitt, bement az állatseregletbe. Bár az egyik alkalmazott figyelmeztette, hogy ne menjen nagyon közel a ketreczekhez, a gyáros a gyerekekkel mégis egészen közel ment az egyik ketreczhez, melyben egy párducz aludni látszott. Vétkes gondatlansággal biztatta a kis leányt, hogy simogassa meg az alvó fenevadat. Amikor a gyerek a ketrecz rácozatán bedugta a kezét, a párducz felugrott, magához ragadta a szerencsétlen gyermeket és a rácozaton át összeharapdálta a fejét. Szerencsére oda sietett egy bátor legény, aki rávágott a vadállatra és kényszerítette, hogy a gyermeket elbocsássa. E közben a bátor legényt is összekarmolta a vadállat. A gyermeket súlyosan megsebesülve vitték a kórházba. A felháborodott tömeg jól elverte a virstli-gyárost, aki az egész esetnek okozója volt.

— Tűz. *Elek* Emil ramonaházi földbirtokos tanyáján két dohánnyal telt pajta és egy istálló, mely tele volt marhákkal, leégett. A tűz okozta kár nagy.

— A mi postánk. A nagy közönség rendszerint nem szokott jó lábon lenni a különféle hatóságokkal. Idegenkedik, rosszul érzi magát, mihelyt egyenruhába bujtatott embert lát és mert nálunk, az egyenruhák hazájában, mindenféle hatóság és intézet egyenruhában járhatja embereit, természetes, hogy sokszor érzik magukat rosszul az emberek. Mintha minden ember két ember volna: az egyik vasárnap polgári ruhában, amikor szerény, békés, alázatos; a másik hétköznapon, amikor fejébe csapja a hivatalos sapkát és ezzel egyszerre mérhetetlen bátorság szorul beléje. De három intézményre és annak embereire mindazonáltal nem haragszik senki s a modern Budapest történetének megírója kétségtelenül ki fogja emelni, hogy a fővárosban három intézmény ellen semmi panasz nem lehet. Ez a három intézmény: a posta, a mentők és a tűzörség. Hogy a mi postánk kitűnő és dicséretreméltó tökéletességgel teljesíti a kötelességét, azt már sokan és sokszor hangoztatták, de minden efajta dicséretnél többet mond az a kis statisztika, mely a karácsonyi és újévi postaforgalomról ad számot. Ezek az ünnepek, amikor mindenki pihen, róják a postásokra a legnehezebb feladatot, de a mi postánkat ez nem ejti kétségbe és minden levél, minden csomag pontosan rendeltetésének helyére kerül. A folytonosan fejlődő forgalom arányairól érdekes képet nyújtanak a következő számok: december 18—24-ig Budapesten feladtak 95.305, kézbesítettek, 84.955 és átrovatoltak 129.465 darab csomagot. Az itt feladott, kézbesített és átrovatolt csomagok száma, az előző évihez képest is 13.948 darabbal emelkedett. Megemlítést érdemel, hogy ugyanez idő alatt a Budapestre érkezett és innen indult mozgóposták kezelése alatt megfordult csomagok száma (552.036 darabbal) a félmilliót meghaladta. Az újévi levélforgalom, annak természeténél fogva, számszerint ugyan nem mutatható ki, de kétségtelenül kontakálható volt, hogy a megelőző évihez képest a forgalom jelentékenyen emelkedett. Ennek a rendkívüli forgalomnak zavartalan lebonyolítását a tisztviselői kar lelkiismeretes és buzgó együttműködése mellett, az igen kedvező időjárás és az az eddigelő is bevált intézkedések segítették elő, hogy más idegen munkaerő mellőzésével most is a postai alkalmazottak családtagjait hívta be kiegészítőül az igazgatóság.

A szerb király zsarolói.

Már néhány napja mi is, mások is, az egész ország sajtója hasábotok irunk egy kalandos életű leányzóról, akiről rendszerint csak az orfeumok habituái szoktak beszélni, s azok is éjjeli kávéházakban, mulatozás közben. S alig is érdemes erre a leányra sok szót vesztegetni. Olyan volt, mint a többi, aki rosszul énekel ledér nótákat és csak a formás teste teszi bizonyos időre bizonyos körökben ismertté. Kezdi a pályafutását mélyeséges homályban, valamely vidéki város jámbor mesteremberének kis szobájában, vagy a házmesterlakás zugaiban, folytatja fényben és pompában, fogaton jár, gyémántokat hord és 1700 forintos felöltőket, s végzi a pálinkás boltokban vagy legjobb esetben a vásárcsarnokban.

A lány nem is érdekes, de érdekes a sorsa, amely a legkülönfélébb emberekkel hozta össze. Orfeuménekese, pinczerek, komornyikok, gazdag disznókereskedők, egy-két kisebb riportter, bérkocsisok, gavallérok vannak a hosszú sorban, közbül rendőrök, katonatisztek és egy trónon ülő fejedelem. Egy igazi király, a kihez hivatalos kísérettel vitték el, mert szép volt, kicsattanó vérű.

Ott élt a királyi konakban Benkő Rózsi, „megfelelő” fejedelmi pompában, de mivel ott is csak Benkő Rózsi maradt, nem soká volt maradása. Kiadták az utját. Bizonyosan bőséges utravalót kapott még abban az országban is, ahol a hivatalnokokat, a minisztereket, meg a katonákat is csak ünnepi alkalmakkor szokták kifizetni. De elvégre is a Benkő Rózsi sokat tudnak költeni, többet, mint amennyit a szerb király adhat. Ők Lazarovicokat is tönkre tudnak tenni. Alakult hát egy bünszövetség — Benkő Rózsi könnyen találhatott alkalmas embereket nagy baráti körében — amelynek az volt a mindenképpen merész terve, hogy a szerb udvart megszarolja.

Igy lett Benkő Rózsi, aki már hamarabb volt, udvarkepes — hirlapképes. Egy bünszövetség, amely királyt zsarol (hacsak Milán fiát is) mindenképpen érdekes. Ma még csak ketten vannak a rendőrség fogházában: az énekesnő és a házi riportere. (A kis orfeumos-énekesnőnek is van újságrója, nemcsak a Duse-knek. Persze, hozzá mért kaliberű.) De lehet, hogy holnap, vagy holnapután többen lesznek.

Addig is, míg többen lesznek, ime tudósítónk elmondják a kettőnek mai dolgait:

Sélley levele.

Bérczy kapitány tegnap házkutatást tartott a letartóztatott Kovács F. Sándor király-utca 53. szám alatt levő lakásán. Egy levelet keresett, azt, amelyet Kovács tegnap reggel, mikor a főkapitánysághoz indult, egyik ismerősének mutatott. Ez a levél némiképp kellemetlen a rendőrségre és különösen Sélley Sándor miniszteri tanácsosra, mert azt bizonyítja, hogy a zsaroló szövetkezetnek ezzel az omalopos tagjával élénk összeköttetésben volt. Ezt tehát okvetlenül meg kellett szerezni.

A házkutatás azonban eredménytelen maradt. Kovács édesanyja elmondotta a kapitánynak, hogy a keresett levelet egy fiatal ember vitte el, akit nem ismer, de aki tegnap reggel a következő sorokat hozta a fiától:

Édes mama! Kérem e sorok átadójának a kis bőröndömet kiadni, hogy abból dr. Sélley levelét kivéhesse s a szerkesztőségben letétbe helyezhesse. Kérem a koffer kinyitásánál és a levél kivételénél jelen lenni, mely után, szintén a te jelenlétben, zárja be a bőröndöt s a kulcsot vigye magával. Sándor.

Pantelinác Sándor volt a fiatal ember. Ennél is házkutatást tartottak, a viola-utca 4-ik száma alatt, de nem találták otthon a levelet sem lették meg.

Ma este 6 órakor Pantelinác maga ment föl Farkas rendőrtanácsoshoz és átadta a keresett dokumentumot. Mindössze ennyi az egész:

A változott viszonyok folytán ez az utolsó küldeményem,
26/XI. 96. Dr. Sélley.

E rövid néhány szót ma este egy félhivatalos értesítés bővítette ki, amely szerint a

Sélley Sándor miniszteri tanácsos által Kovács F. Sándorhoz ezelőtt egy vagy másfél évvel intézett pár sor csakis arra vonatkozott, hogy Dr. Sélley Sándor beszüntette azt a segítyt, melyben ő Kovács F. Sándort részesítette azokért az esetleges apró hirszolgálatokért, amelyeket az a rendőrségnek annak idején tett.

Ebből pedig az derül ki, hogy Kovács F. Sándor fizetett ügynöke volt a rendőrségnek, aki minden valószínűség szerint a hírlapírók között néha szájról-szájra szálló mende-mondákat besugta s bizonyos esetekben ismerősei között hangulatot csinál valamely rendőri intézkedés mellett.

Hogy mennyit ért ez a szolgálat Sélley volt főkapitánynak és a rendőrségnek, azt ma még nem tudni. De tény az, hogy Kovácsot annak idején mindig előzékenységgel fogadták a Zrinyi-utcai palotában, hogy hathatós protektoruk volt a bodegák-nak és hogy berkocsi számat is kapott, ami pedig a rendőrségnél igen nagy dolog.

Azt is beszélék egyébiránt ebben a rejtelmes „szolgálati ügyben”, hogy Kovács mindezeket a kedvezményeket nem úgy kapta, hanem kizsaratolta s nem a hirszolgálatért fizették, hanem valaminek az elhallgatásáért.

Benkő Rózsi Budapesten.

A hamar hírhedté vált kis kalandornő vasárnap Budapestre érkezett és ebben a perczben a rendőrség foglya. Ugy látszik, nem rendőri kísérlet hozta, hanem csak rendőri felügyelet mellett jött. Kovácsék ugyanis ma reggel a következő német levelet kapták:

Pozsony, 1898. jan. 8.

Kedves jó barátom!

Értesítelek, hogy az iratokat és bizonyítványokat Bécsben egy közjegyző segítségével megkaptam s ezeket majd valamelyik ügyvéddel az én nevemben elvittem a főkapitányságra, mert személyesen átadnom nagyon kellemetlen volna. Amit a magyar lapok írnak, hogy engem Budapestről kiutasítottak s elszállítottak, az nem igaz. Ma reggel vagy délben megérkezem a trencsényi vonattal. Várj rám az utolsóelőtti állomáson, ahonnan majd villamos vasuton megyünk volt lakásomra, a Csokonay-utczába. Táviratilag értesítelek, hogy melyik vonaton jövök. Az okot majd elmondom élőszóval.

Csókoltatom édesanyád kezét.

Tisztelettel

Benkő Róza.

A levél meglehetősen homályba burkolja Benkő Róza útját. Pozsonyból keltezi a tegnapi napról s még mit se tud a felől, hogy nem annyira az utlevél és egyéb igazolások, hanem zsarolás miatt került bajba.

Az tény, hogy a zsarolási kísérlet miatt valószínűleg egy órával azután érkezett a főkapitánysághoz, hogy Benkő Rózát kiutasították és hogy utnak indult Bécs felé, de levelében az újságokra hivatkozik, pedig ezekben már akkor hosszadalmasan is foglalkoztak bűnügyével.

A levelet, mely a letartóztatott Kovács Sándor lakására érkezett, Kovács leánytestvére bontotta fel s azonnal felvitte Bérczy rendőrkapitányhoz.

Délelőtt érkezett meg Benkő Rózsi. A nyugati pályaudvarról a rendőrségre hívták, ahol Bérczy kapitány nyomban kihallgatta.

A kihallgatás után szabadon bocsátották s délután a Herzmann-orfeum környékén látták.

Este 6 óra ismét fölhívták a főkapitánysághoz s ekkor letartóztatták.

Tovább kutatnak.

Bérczy kapitány még szombaton éjszaka házkutatást tartott Deutsch Manó kőbányai háztulajdonos nagyfuvárosnál is. Ez volt most a leány legmeghittebb barátja, aki legutóbb is 300 forintos gyűrűt vett neki s a kiutasítás napján száz forint utiköltséggel is ellátta.

Kovács rákarta venni, hogy a leány pinczérkontóit is fizesse ki, de erre Deutsch már nem volt hajlandó s a pinczerek Benkő Rózsi 1700 forintos felöltőjét és 600 forintos öltöző ruháját zálogba visszatartották.

Ma délelőtt több kihallgatás volt. Ezekben kiderült az összeg is, amelyet a szerb királytól zsarolni akartak a hallgatásért. Huszezer frank volt az összeg, melyet a szerb kabinetirodától követeltek.

Érdekes, hogy Benkő Rózsinak eddig az ügybe kevert tizenként ismerőse, barátja közül egy sem ismeri a cзырил-betűket, a levél pedig, amelyet a kabinetirodához küldöttek, szerb nyelven és cзырил írással volt írva. Nyilvánvaló tehát, hogy még egy tizenharmadik „jó barát” után kell kutatni. (Hogy Benkő Rózsi nem gondolt arra, hogy a tizenhárom szerencsétlen szám?)

A kissé homályos és rejtelmes ügyben indult vizsgálat szálai a belgrádi udvar néhány alkalmazottjára is elvezetnek s ez okon Bérczy Béla rendőrkapitány ma Belgrádba utazott.

Hivatalos értesítés.

A rendőrség sajtóirodája vasárnap éjjel a következő hivatalos értesítést adta ki a dologról:

„A székesfőváros területéről kiutasított Benkő Róza bécsi születésű 21 éves hajadon énekesnő detektívek által Budapesten ma este felismerttén, a főkapitánysághoz elő lett állítva, hol kihallgatván a Kovács F. Sándor ellen zsarolás kísérlete miatt folyamatban levő ügyben, letartóztatott.

Némely hírlap azon közleményének, hogy a zsarolási kísérlet ügyében egy magasabb rangú rendőrtisztviselő kompromittálva lenne — semmiféle alapja nincsen.

A nyomozat csakis Kovács F. Sándor hírlapíró és Benkő Róza ellen van folyamatban.

A detektívek nem igen érthetnek a mesterségükhöz, ha Benkő Rózát csak ma este ismerték föl, holott már délelőtt bent járt a főkapitánysági palotában is.

A magasabb rendőrtisztviselő pedig, akiről a rendőrség értesítése szól, nem is valami nagyon magas, csak egyszerű kicsike kis rendőrtisztviselő.

Gyűlések napja.

A vasárnapi pihenőt a munkások és az iparosok rendszerint arra használják fel, hogy gyűléseket tartanak, melyeken egy és más őket közlelő érintő dolgokat beszélnek meg. A vasárnap mindig a gyűlések napja és ma is az volt.

Gyűlést tartottak a kereskedők és az iparosok, akik az önálló vámterület érdekében indítanak mozgalmat és az előkészítő bizottság már ma kezdte az agitációt. A budai munkások az általános választói jog mellett szaloltak sikra. A paszományosok és gombkötők a másodfoku iparhatóság tárgyában tanácskoztak, míg a kádárok a saját helyzetüket vitatták meg.

A gyűlésekről a következő tudósítások szólnak:

Az önálló vámterület.

A fővárosi kereskedők és iparosok körében mozgalom indult meg, hogy az önálló vámterület mellett állást foglaljanak. E mozgalomba bele akar-

ják vonni az egész ország iparosait és kereskedőit s e tárgyban az előkészítő bizottság ma délután 3 órakor a Nemzeti Szálló egyik termében tartotta első értekezletét. Elnökké megválasztották a kereskedők részéről: Kardhordó Árpádot, az iparosok részéről Mezei Pétert; jegyző lett dr. Vig Viktor.

Mezei Péter szólalt fel elsőnek és azt indítványozta, hogy újabb feliratot intézzenek a képviselőházhoz, mivel az első feliratnak semmi eredménye sem lett. Végül felszólította az iparosokat, hogy ne tőrjenek törvénytelen állapotokat.

Kardhordó Árpád hosszasan szólt a kereskedők helyzetéről, a közös vámterülettel szemben a szerinte a kiegyezés csak kereskedelmi ügylet és nem lojális, vagy hiperlojális aktus. Az Országháznak több a lakója, mint Montenegrónak, és ez a kis állam mégis független, mi pedig nem, mert nem bírnak Ausztriától felszabadulni.

Csontos és Wagner beszédei után elhatározták, hogy számos bizottságot alakítanak, a mozgalmat vidéken is szervezik, tiltakozásra hívják fel a testületeket és kamarákat és husvét napján országos népgyűlést tartanak.

Az általános választási jog.

A budai munkások ma délelőtti 9 órakor egyik budai kávéházban gyűltek össze, hogy az általános választási jog tárgyában tanácskozzanak. A kávéházban azonban nem engedte át a termet a tanácskozásra s ekkor a munkások a városmajorba mentek, ahol szabad ég alatt tartották meg a gyűlést Szirmay Andor kapitány felügyelete alatt. A gyűlésen Reiner József elnökölt.

Rádi Sándor, utalva a legutóbbi földmívelő kongresszusra, kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt oly erősen gyarapodik, hogy a választási jogot, ha a birtokos osztály önként meg nem adja, ki fogják kényszeríteni, noha a parlamenti pártok egyikének őszinte támogatására sem számíthatnak. Általános tetszés mellett fejtegette ezután az általános választási jogot, amelyért a munkásoknak mindent el kell követniük, hogy azt kivívják, mert ez az első lépcső, mely a nép boldogulásához vezet. Végül élesen kritizálta a munkástörvényjavaslatot, amely a munkásokat rabszolgaságba süllyeszti.

Pollák Béla hevesen neki rontott a parlament tekintélyének s azt állította, hogy az olyan parlamenttel szemben, melyben tolvajok is ülnek, a munkásnép nem tartozik erkölcsi tisztelettel viseltetni. (Éljenzés.)

Szirmay kapitány erre erőlyesen rendreutasította Pollákot, s kijelentette, hogy ezért a törvény előtt felelősségre fogja vonatni. Erre nagy zaj keletkezett. Pollák kijelentette, hogy szaváért mindenhol helyt áll. Erre a gyűlés nagy izgatottság közt rendben feloszlott.

Kádárok gyűlése.

Ma délután 3 órakor a kádárok is gyűlést tartottak a Baross-utca 70. szám alatt. Mintegy kétszázan voltak jelen, Kosaras Sándor rendőrtiszt felügyelete alatt. A gyűlésen Galambos János elnökölt s Mányoki János, Beringer József, Dietz József és Zinder Károly beszéltek a kádármunkások helyzetéről és a mezei munkásokról szóló törvényjavaslatról. Rendzavarás nem történt.

Paszományosok és gombkötők gyűlése.

A paszományos és gombkötő munkások egyik Józsika-utcai vendéglőben tartották ma gyűlést.

A napirend első pontja volt: „A községtanács, mint másodfoku iparhatóság.” Steinerberger Simon felemlítette, hogy a multkori közigyűlést dr. Sámuel Ferencz iparhatósági biztos jogtalanul oszlatta fel, amit ő maga is elismert később, de azzal menti magát, hogy ott izgatók voltak s azok ellen szabad törvénytelenéget elkövetni. Az ügyet a tanácshoz terjesztették fel s több szómonk fejezte ki azt a reményét, hogy bár a tanács klikkek kezében van s annak pártatlanságában nem bíznak, ily világos törvénytelenéget még sem fog jóváhagyni.

Azután a szervezkedés ügyét kezdték tárgyalni s elhatározták, hogy háromtagu bizottságot választanak az agitáció vezetésére.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A színi-akadémia estélye.** Az országos színi-akadémia növendékei, ma este a Várszínházban négy apróságot adtak elő: a „Virágfakadás“-t, az „Apród“-ot, az „Elkényeztetett férj“-et és a „Szellemdus hölgy“-et. A legértelmesebben az „Apród“-ot játszották, a legkevesebb izléssel az „Elkényeztetett férj“-et. Kálmán Adrienne, Eötvös Stefánia, Feld Irén, Odry Árpád és Pataky József az intelligensebb növendékek. A tanári kéz tehetséget nem ojíthat ugyan be a fiatalokba, de ma egész este azt a benyomást nyertük, hogy csiszoló munkáját sem végezte el teljes lelkiismeretséggel.

* **Nemzeti színház.** A nemzeti színházban legközelebb felelevenítik Dumas „Demimonde“-ját. Ez alkalommal a fő női szerepeket Csillag Teréz és Vizvári Mariska játsszák. A reprise próbái már megkezdődtek.

* **Művészek jelmez-estélye.** Az a színes, tarka kép, amely tavaly a műcsarnokban a képzőművészet jelmez-estélyén élénkbe tárult és amely bizonyára emlékeztetésben van még az összes jelenvoltaknak, az idén lehetőleg még gazdagabb alakban megismétlődik. A színhelye most más lesz, jóval érdekesebb és impozánsabb. Az *iparművészeti palota* nagy üvegudvara fogja ugyanis az ünnepségnak a festői keretet szolgáltatni. A jelmez-estélynek ezuttal különös apanozsa van. *Lotz* Károly tiszteletére a magyar művészek évekként ezeltől jubiláris emlékművet készíttettek, amelyet nagyobb szabású művészünnep kapcsán fognak átnyújtani a mesternek. Az ünnep első része a magyar tudományos akadémia dísztertermében fog lefolyni, amelyet *Lotz* freskói ékesítenek. Ezt követi az említett művész estély. Az ünnepséget a művészek a farsang végével rendezik s az előkészületeknél már is serényen dolgozik az a bizottság, mely a napokban alakult. A bizottság elnöke *Feszty* Árpád, jegyzője *Bálint* Zoltán; tagjai a következők: *Szinyei* Merse Pál, *Ujvári* Ignác, *Basch* Gyula, *Tahy* Antal, *Márk* Lajos, *Bruck* Miksa, *Zala* György, *Strobl* Alajos, *Fadrusz* János, *Thorma* János, *Ujházi* Ferencz, *Jendrassik* Jenő, *Karlovsky* Berczi, *Morelli* Gusztáv, *Székely* Bertalan, *Keleti* Gusztáv, *Brodsky* Sándor, *Eisenhut* Ferencz, *Roskovits* Ignác, *Nádler* Róbert, *Tolnay* Ákos, *Kallós* Ede, *Gerster* Kálmán, *Alpár* Ignác, *Schikendantz* Albert, *Lechner* Ödön, *Pártos* Gyula, *Czigler* Győző, *Vastagh* György, *Csók* István, *Margitay* Timár, *Dudits* Andor, *Kézdi* Kovács László, *Kardos* Gyula, *Tornai* Gyula, *Hauszmann* Alajos, *Schulek* Frigyes, *Radisits* Jenő és *Ráth* György.

* **Solymosi Elek jubileuma.** Február 2-án lesz harmincz éve, hogy *Solymosi* Elek, a Népszínház komikus, a színi pályára lépett, Ezt az évfordulót úgy kartársai, mint színiiskolájának növendékei megünnepelni készülnek.

* **Leoncavallo új operája.** Voltaképp csak mint szövegíró szerepel a „Bajazzok“ és „Bohémek“ szerzője a szóban lévő ujdonságnál. Feuillet „Delilá“-ját dolgozta föl librettóvá „Maria Weber“ czímen, a zenét a portugál *Augusta Mechada* írta hozzá. A dalmű legközelebb színre kerül a lisszaboni San Carlo-színházban.

* **18,000 frank osztalék.** A Comédie Française jövedelméből az 1897-ik évi nyereségi osztalék, amely egy-egy societaire esik 18,000 frank.

FŐVÁROS.

(A pörkölt szalonja.) Ez is fővárosi ügy. A hentések ipartestülete ugyanis avégett folyamodott a fővároshoz, hogy a ferencvárosi sertéslerakodó közelében sertéspörköltöt építtessen. Nem tudják a főváros: pörkölt szalonjával ellátni. Ez készítette őket arra, hogy folyamodjanak.

(A budai Kamaraerdő jövője.) Ismeretes, hogy a Buda-Eörs mellett fekvő Kamaraerdő sűrűbb és nagyobb része a fővárosé, egy 82 holdas kisebb része pedig az erdészeti kincstár tulajdona volt. E részből *Darányi* földmívelésügyi miniszter 8 holdat a budapesti angol szülők tanintézetének, 10 holdat pedig a nagypéteki társaságnak adott el mérsékelt árban, hogy azok ott nevelő-, illetve gyermekjavító intézeteket létesíthessenek. A még fenmaradó 64

hold területet a budapesti kertészeti tanintézetnek adták át egy nagyobb országos törzsgyümölcsös létesíthetése céljából, miután az intézet a *Gellérthegyen* már terjeszkedni a telkek megdrágulása folytán nem képes. Az intézet az erdőt már át is vette és így a miniszterhez telekeladás céljából érkező ajánlatok és kérelmek figyelembe nem vehetők.

VIDÉK.

* **(Deák Ferencz emléke.)** *Deák* Ferencz olajba festett képét az orosházi kaszinó e hónap 16-án, délután, ünnepélyes közgyűlésen fogja leleplezni. Az ünnepi beszéd megtartására dr. *Szalay* József szolgabírórt kérték föl. Este társasvacsorát rendez a kaszinó.

* **(Békésmegye halad.)** Békésmegye, mint gyulai tudósítónk írja, rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen *Lukács* György főispán áttekintett amaz intézményeken, amelyek rövidesen létesültek. Békésmegyében szövőgyár létesül, a kormány műkenderáztatót létesít és a kenderkikészítő telepet is rövidesen felállítja, hogy így a munkásoknak új keresetet biztosítsanak. Békésen a kosárfonó-iskolában töli tanfolyamot nyitottak meg, ahol a megye összes községeinek előmunkásai kitanulnak. Felemlítette a főispán a megyei földműves-iskolákat is. Az iskolaügy is nagy fejlődést mutat, most állítanak fel két főgimnáziumot Békésen és Csabán állami segélyvel míg a harmadik immár száz éve teljesíti kultur-fadatait. Az országban itt először hozták be a telefont s sikeres lépések indultak meg a vízöntő tervek elkészítésére. Az utóbbi időben 50 iskola, újabban ismét 20 állami iskola létesült. Mindez azt jelenti, hogy Békésmegye fejlődése fölött éber közszellem örködik, mely az egészséges vállalkozástól sem idegen.

* **(A humanizmus ünnepe.)** Huszonöt évvel ezelőtt állította fel a kormány Nagyváradon a Bába-képzőintézetet, melynek áldásos működésében nemcsak a város, hanem Biharország és a szomszédos vármegyék közönsége is részesült. Nagy híre, nagy tekintélye lett ennek a humanus intézetnek s ebben orozslánrésze volt dr. *Konrád* Márk igazgató főorvosnak, ki kezdettől fogva buzgósággal, sok tudásával fejlesztette és magas színvonalra emelte. A nevedszázados jubileumot ma fényesen ünnepelte meg a „Biharmegyei és nagyváradai orvosegylet.“

Az ünnepély a vármegyeház dísztermében nagyszámu és előkelő társaság jelenlétében folyt le. Résztvettek benne dr. *Beöthy* László főispán, *Szunyogh* Péter alispán, dr. *Bulyovszky* József polgármester, *Ritók* Zsigmond királyi táblai elnök, *Hlatky* Endre, az ügyvédi kamara elnöke, *Rádl* Ödön, a „Szigligeti-társaság“ elnöke, *Sal* Ferencz királyi tanácsos, nyugalmazott polgármester, dr. *Fráter* Imre kórházi főorvos, dr. *Kornstein* Lajos; továbbá a város és vármegye orvosai csaknem teljes számmal. A fővárosból leutaztak dr. *Osztáry* Lajos országos közegészségügyi felügyelő, dr. *Kéty* Károly, dr. *Taufel* Vilmos, dr. *Grósz* Emil egyetemi tanárok, dr. *Müller* Kálmán fővárosi orvos, dr. *Tóth* Lajos miniszteri osztálytanácsos.

A jubiláris ünnep lefolyása következő volt:

1. Elnöki megnyitót, tartotta dr. *Kornstein* Lajos.
 2. A biharmegyei és nagyváradai orvos egylet üdvözlése; tartotta dr. *Berkovits* Miklós.
 3. A „Bábaképezde“ 25 éves történetét dr. *Konrád* Márk olvasta fel nagy tetszés mellett.
- Majd megtekintették az intézet példás gondnal felszerelt helyiségeit, délben pedig bankett volt a „Zöldfa“ szállodában, mely alkalommal számos felköszöntőt mondtak s a nagyszámu üdvözlő sürgönyöket olvasták fel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Jelenet a tárgyaló teremben. A teremőr (a hallgatóság egyik tagjához halkan): Tudhatná az ur, hogy botot nem szabad a terembe hozni. Vigye ki azt a botot!

Első ur (leendő vádlott): Nem viszem.

A teremőr: Nee-em?

Első ur: Nem.

A teremőr: Majd behívom az irodaigazgatót!

Első ur: Tessék! Aláz'szolgája!

Az irodaigazgató (belép): Vigye ki ezt a botot!

Első ur: Nem.

Az irodaigazgató: Neem? Majd bejelentem az elnöknek.

Első ur: Tessék!

Az irodaigazgató: Nagyságos elnök ur! Ez az ur nem akarja kivinni ezt a botot.

Az elnök: No, ez már mégis sok! Vigye ki azt a botot!

Első ur: Nem viszem.

Az elnök: Nee-em?

Első ur: Nem.

Az elnök: Majd másképen intézkedem. Halatlan! Ilyen tiszteletlenség a bíróság iránt! De hát miért nem viszi ki azt a botot?

Első ur: Mert nem az enyém.

Az elnök: Há, kié?

Második ur: (leendő vádlott.) Az enyém, instalom alássan.

Az elnök: Hát miért nem mondta?

Második ur: Mert nem kérdeztek.

Az ügyész: (A teremőrhez.) Dobja ki azt az urat!

Második ur: Protestálok!

(Kidobatik. A végtárgyalást folytatják.)

SPORT.

† **Milán király vadászata.** A gróf *Zichy* Jenő magaslakai uradalmában, *Milán* exkirály tiszteletére rendezett vadászatok kedvező időben, kedvező eredménnyel értek véget. Több hatalmas vadkan került terítékre, melyek közül egyet *Milán* lőtt, ki az előkelő társasággal igen jól érezte magát gróf *Zichy* Jenő kastélyában. *Milán* király a házigaárdával és a vendégek egy részével tegnap éjjel Budapestre utazott s itt néhány napot tölt és innen a jövő hét közepén Belgrádba utazik.

† **Vadászat Árpádon.** Bihar megye legjobb vadászterületén, a *Markovits* Kálmán volt országgyűlési képviselő árpádi birtokán, a napokban sikeres vadászatot rendeztek. Terítékre került 812 nyul, 140 füzén, 2 róka, 1 óz, 2 bagoly és 1 vakond, melyet biztos lövéssel *Beöthy* Algernon képviselő terített földre.

† **A bécsi versenyek programja és propozíciói** is megjelentek már az osztrák jockey-klub hivatalos kiadványában. A versenyszezon ezek szerint Bécsben, illetőleg a *Freudenau*-ban, április 10-én kezdődik és október 30-án végződik. Az első napon — mint rendszeren — a 12.000 koronával dotált *Przedswit-handicap* kerül döntésre. A háromévesek szabad handicapjé-t másnap, 11-én, a *Trial-Stakest* 24-én futják. A 114 ezer koronás *derby* június 5-én futják. A kétévesek első klasszikus versenyét, a *Lipót-díjat*, május elsejére tűzték ki. Összesen 35 versenynapra 1.329.000 koronát engedélyezett a jockey-klub, míg *Kottlingbrunn* 9 versenynapra 292.000 koronát tűzött ki. Ezekhez járulnak az 50.000 koronát meghaladó államdíjak, 6 felsége javadalmazása 8000 korona értékben és a 4000 koronás kladrubi tenyész-díj. A díjak az egyes meetingekre a következőképp oszlanak meg: Tavaszi meetingre 817.300 korona, nyári meetingre 392.200 korona, szeptemberi meetingre 296.400 korona, októberi meetingre 334.100 korona. A *kottlingbrunni* meeting *kilencz* versenynapján 63 futam lesz, melyekből *nyolcz* futamot urlovasoknak szántak. A *kottlingbrunni* versenyek főfutamai: a 28.000 koronás *Preis von Schönan* július 24-én, a *kétévesek nagy handicap*-je július 28-án, az 50.000 koronás *Preis von Helenenthal* július 31-én, a *kottlingbrunni handicap* augusztus 2-án, a *nemzetközi akadályverseny*, a *Preis von Vöslau* augusztus 6-án, a *kottlingbrunni-díj* augusztus 7-én kerülnek döntés alá. A propozíciók, kivéve a lezállított dotációkat, nem sokban térnek el a tavalyiaktól. Legnevezetesebb változtatás, hogy a *derby nyolcz nappal* későbbre tették. Ez elnapolás igen kedvező az istállótulajdonosokra nézve, mert így elérhető az, hogy a benevezett telivérakat gondosabban lehet elkészíteni a nagy ütközetre. Tavaly is láttuk, hogy *Destillateur* és *L'astro* csak azért futottak oly rosszul a derbyben, mert még nem voltak készek. Ezt megmutatták pár nappal később, amikor az egyik a berlini *Union*-t, a másik a *krakói-derby*-t nyerte meg.

FARSANG.

A protestáns-bál. Az előkészületek nagyban folynak a *Protestáns-bál*-ra. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez a mulatvág jól sikerüljön, a sikerre pedig biztosítékot nyújt már az a körülmény is, hogy a bálanyai tisztet végleg elfogadták: báró Bánffy Györgyné, Beniczkyne Bajza Lenke, gróf Bethlen Andrásné, Csiky Kálmánné, báró Dániel Ernőné, Fischer Kálmánné, Gajári Ödönne, Hegedűs Sándorné, Heinrich Gusztávné, Ihsz Lajosné, Könyig Gyuláné, Lánicz Gyuláné, gróf Mike Ármánné, Münnich Aurélné, Nagy Jenőné, gróf Pejacsevich Katinka, Plachy Tamásné, báró Radvánszky Gézáné, gróf Teleki Józsefné, Váradi Gáborné és Wlassics Gyuláné urak. A bálon, — mely január 24-én lesz a *Vigadó* összes termeiben, — a budapesti honvédezenekar és *Radics* Béla bandája szolgáltatja a zenét. A bála szóló meghívókat már szétküldték s mindazok, kik arra igényt tartanak, de ez ideig meg nem kapták, forduljanak dr. Szedenies Zoltánhoz. (Dohány-utca 56. szám.)

Gépgyári tisztviselők bálja. A gépgyári tisztviselők bálja gróf *Andrássy* Géza és neje, *Kannitz* Eleonóra grófné védnöksége alatt február 12-én lesz a *Vigadó*-ban. Ez a mulatság az idei farsang egyik fényes báljának ígérkezik. A rendezőség száz tagból áll, Vajda Béla egyesületi elnök vezetése alatt.

Álarozos bál. A *Vigadó* nagy termében ma este találkoztak az idei farsangon először a dominók, spanyol grandok és pieretteek. A mulatságnak mozgalmas, színes képe volt, a hangulata pedig az álarozos bálók szokásos tömésében bontakozott ki. A jókedvű vigalom a szegény gyermek-otthon-egyesületnek jövedelmezett.

A III. kerületi Polgári kör mulatsága. Nagy mulatságra készül a III. kerületi Polgári kör; február elsőjén tartja a „*Korona*” vendéglő termében hangversenyyel egybekötött táncmulatságát. Jegyek a meghívó előmutatása mellett, a rendezőbizottság tagjainál, a táncestély alkalmával pedig a pénztárnál kaphatók. A rendezőbizottság következőleg alakult meg: dr. *Stern* József tiszteletbeli elnök, *Láng* György tiszteletbeli alelnök, *Maurer* Dezső rendezőbizottsági elnök, dr. *Berger* Lipót, dr. *Botzenhardt* János rendezőbizottsági alelnökök, *Ambrózy* Béla, *Fazekas* János, *Jirzsik* István rendezőbizottsági jegyzők, *Hugl* György pénztárnok, *Lesch* György ellenőr és *Schäffer* Rezső háznagy. A rendezőbizottság 44 tagból áll.

Farsangi naptár:

Január.

15. Jurista-bál a *Vigadó*-ban.
16. Tiszti kaszinó-bál a Károly kaszárnya dísztermében.
22. Építőiparosok bálja a *Vigadó*-ban.
23. Fröbel-negyed-álarozos bálja.
24. Protestáns-bál a *Vigadó*-ban.
26. Szloga szerb egyesület bálja a *Vigadó*-ban.
27. Eintracht német kolónia elite-bálja a *Vigadó*-ban.
29. Önkéntes tüzoltók bálja a Royal nagyszállóban.
29. Nemzeti Vig és Népszínház nyugdíjintézetének álarozos bálja a *Vigadó*-ban.
29. Tiszti kaszinó álarozos bálja a Károly-kaszárnyában.
30. *Vigadó* nagy álarozos bál.

Február.

1. Athlota-bál a *Vigadó*-ban.
2. Posta-attisztek bálja a *Vigadó*-ban.
4. Budapesti artísták egyesületének bálja a *Vigadó*-ban.
5. Műrajzoló egyesületének bálja a Royal nagyszállóban.
6. Magyar gazdasszonyok álarozos bálja a *Vigadó*-ban.
6. Technikus-bál a Royal nagyszállóban.
8. A budapesti posta-tisztikar bálja a *Vigadó*-ban.
10. Tököllyi szerb intézet bálja a *Vigadó*-ban.
12. Gépgyári tisztviselők bálja a *Vigadó*-ban.
13. Izraelita negyed bálja a *Vigadó*-ban.
14. Nemzeti színház műszaki személyzetének bálja a *Vigadó*-ban.
16. Medikus-bál a Royal nagyszállóban.
17. Fővárosi szegény gyermekkert bálja a *Vigadó*-ban.
18. Vendéglősök és szállodások bálja a Royalban.
19. Pestmegyei bál a *Vigadó*-ban.
20. Első bolond estély a *Vigadó*-ban.
21. Fővárosi hivatalnokok bálja a *Vigadó*-ban.
22. Lakatos-bál a *Vigadó*-ban.
22. Második bolond-estély a *Vigadó*-ban.
26. Eintracht bolond-estélye a Royal nagyszállóban.
27. Sütők bálja a *Vigadó*-ban.

Márczius.

5. Hunnia evező-egylet piknikje.
6. Czukrász-bál a *Vigadó*-ban.
11. Ügyészségi piknik a *Vigadó*-ban.
12. Paraszt-bál a *Vigadó*-ban.
15. A hétfői caroussel-társaság piknikje.
19. Vas- és fémcsatgyárosok bálja a *Vigadó*-ban.
19. Képviseletbéli piknik a Hungária szállóban.
20. Huszárcsökkentések piknikje.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A király *Szerényi* Kálmán budapesti főügyési helyettesét, a kolozsvári ítélőtáblához tanácselnökké, a pénzügyminiszter dr. *Móricz* Géza pénzügyi fogalmazót pénzügyminiszteri segédfogalmazóvá *Stolosesco* Miklós és *Stocker* Isván pénzügyi biztosokat pénzügyi főbiztosokká, *Kassay* Károly számellenőrt számvizsgálóvá, *Buchwald* Gyula vármegyei könyvvezetőt számtiszté, *Kolin* József kolozsvári adóosztályt, adóhivatali ellenőrt, *Kundrák* Endre tornaallyai adóhivatali gyakornokot adóosztályt, *Filipetz* László székesfővárosi állami végrehajtót a X. fizetési osztály harmadik fokozatába, *Brenosik* Brunó nagybányai lakost segélydíjas számgyakornokká, *Buleczka* György ungvári pénzügyigazgatósági számgyakornokot jelöltet segélydíjas számgyakornokká, *Karschán* János turóczi szentmártoni lakost vasgyári számgyakornokká, *Braunich* Gyula okleveles uradalmi erdészti kataszteri felmérési növéndökké A vallás és közoktatási miniszter dr. *Gyalvi* Farkas kolozsvári egyetemi könyvtár-tisztet valóságos könyvtár-őrre, *Budai* Ida okleveles tanítónőt a lozsdai elemi népiskolához rendes tanítónővé, a budapesti főgyógyász *Kovács* József fiumei törvényszéki fogház-őrre affimel ügyészhez hivatalnokokká, a kalocsai törvényszék elnöke a kiskőrösi járásbíróvához, *Balaton* István kizsoltgált katonatisztet hivatalnokokká nevezte ki.

Pályázatok. A székelyi bányahivatalnál több altiszt és segédaltiszt, a kézdivásárhelyi törvényszéknél aljegyző, a komáromi törvényszéknél jegyző és aljegyző, a szerencsi járásbírósnál általalkító díjnoki, a somorjai adóhivatalnál adóosztály, a balassagyarmati járásbírósnál albiró, a csikseredai törvényszéknél orvosi és fogházorvosi, a marasludasi járásbírósnál általalkító díjnoki, a pancsovai törvényszéknél inokai állás van üresedésben.

Árverések Budapesten. Kemény Izidor és neje ingóságai, Erzsébet körút 53. január 11. Tereza Dezső ingóságai, Teréz körút 41. január 11. Martos Ferenc ingóságai, Erzsébet-körút 9-11 január 10. Grünfeld ingóságai, Hungária-ut 85. január 11. Juracssek István ingóságai, Köhánya, Lechner téglagyár január 11. Bossányi Endre ingóságai Erzsébet-tér 19. január 11. A vidéken: Stiegler Sándor ingóságai Erd január 26. Forgács József ingóságai Kassán január 19. Botholz József ingóságai Erzsébetfalván január 10-én. Beke László ingatlan Debreczen február 14. Boberity György ingatlanai Török-Becsén január 26. Králik Frigyes és társai ingóságai Bányréve január 24. Horowitz Sámuel ingóságai Kolozsvár, január 20.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

D. J. *Nagyvárad*. A sub auspiciis regis. A király védnöksége alatt levő egyetemi intézmény, mely szerint végzett egyetemi hallgatókat, kik összes vizsgálataikat és doktori szigorlataikat kitüntetéssel tették le, a király védnöksége mellett, ünnepiesen adatnak fel. A sub auspiciis regis 1848. előtt is fennállott egyetemünkön, rajban 1896-ban elevenítették fel. A kitüntetésnek a felavatáson megjelenő királyi képviselő rendszeren a miniszter, vagy államtitkár, a király által ajándékozott értékes doktori gyűrűt ad át. A vizsgák kitüntetésé csak az egyetemi tanfolyamokra és a doktori szigorlatokra vonatkozik.

K. K. *Zirc*. A gyermekmenhely-egylet és a mentő-egyesület sorsjátékainak buzását elhalasztották. A kértzett általános jegy pedig nincsen kisorsolva.

L. H. *Oroszára*. A 2094. sor 45. sz. *Jósziv-sorsjegy* 2 forint nyert.

Uj előfizető. *Bács-Feketehegy*. A mentőegyesület sorsjátékának húzását elhalasztották.

B. M. *Ermihályfalva*. Sorsjegyei közül az 5260. sor 70. sz. Bazilika-sorsjegy a törlesztésben 6 forinttal sorsolattott ki.

B. V. *Ravnnagora*. — S. S. *Nagyvárad*. — 2263. *Turkeve* Sorsjegyeik nincsenek kisorsolva.

Ermihályfalva. Ad. 1. Téved, mert a kisorsolt jósziv-sorsjegyet 2 forinttal beváltják ugyan, de 4 forintért senki sem veszi meg. Egyáltalában a sorsolási papírok vásárlásánál meg szokták nézni, rajjon nincsen-e már kisorsolva. Ad. 2. Kéretett sorsjegyei nem nyertek.

O. V. *B-Ujfa*. Tessék megküzdeni s az ügy érdemére csak azután adhatunk választ.

R-1-né *Budapest*. Benne lesz. Harmonium. A kérdéses népdal nagyon régi; lehet azonban, hogy ősi szokás szerint valamelyik modern zeneszerző felrisszítette a saját neve alatt.

Sportbarát. *Gr. Festetics* Tasziló *Berzance* nevű lova 1878-ban szerepelt. Hét év alatt 42-szer futott még pedig 25-ször Angliában, 4-szer Németországban és 13-szor helyföldi pályákon. Angliában megnyerte a következő versenyeket: *Lincoln Cup*, *Sweepstakes*, *Leves-handicap*, *Newmarket-handicap*, *Cumberland Plate*, *Stockton-handicap*, *Államdíj*. Legfényesebb sikereit gróf *Festetics* Tasziló 1885-1887. években aratta, amidőn *Fenek* és *Bulgár* vitték győzelemre az arany-sárga dreszt.

K. B. H. *Szántó*. Azt a törvényt még nem léptették életbe. Ha majd életbe lép, a járásbírók is kötelesek lesznek zárt levélben kézbesíteni az idézéseket.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde. Január 9. A mai vasárnapi magánforgalomban az irányzat szilárd volt, maga az üzlet pedig megelégnült. Osztrák hitelrészvény 357.—357.80, Magyar hitelrészvény 384.50—385.—, Leszámitoló 256.50—256.75., Jelzálog hitelbank 277.—277.50, Rimamurányi 251.—251.25, Államvasut 344.50—345.25, Déli vasut 83.50, Közuti vasut 402.—403.50 frton kötötett. Zárlatkor maradt Osztrák hitelrészvény 357.75.

Ipar és kereskedelem.

Országos magyar bányászati és kohászati egyesület. Az egyesület budapesti osztálya tegnap tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen Tavi Károly, titkár, jelentést tett az osztály lefolyt évi működéséről. A jelentés tudomásul vétele után a közgyűlés megválasztotta az új tisztkart, Elnök Hüttl József lett; igazgató dr. Schenek István, gazda Návay Gyula, titkár Tavi Károly, pénztáros Bárdos Lajos. Választmányi tagok lettek: Benes Gyula, Böckb János, Farbak István, Förster Nándor, Graenzenstein Béla, Kauffmann Kamillo, Mály Sándor, Szathmáry Béla, Teleki Géza gróf, Veress József, Wagner Vilmos, Zsigmondy Árpád, Borbély Lajos, Hermann Hugó, Gálóczy Árpád, Borbély Lajos, Hermann Hugó, Gálóczy Árpád, Kerpely Antal, Singer Bálint és Wiesner Rajmond.

A petroleum-kartellék titkaiból. Mint ismeretes, az amerikai Standard Oil Company a világ legnagyobb petroleumtermelője. Amerikában ez a társaság korlátlan uralmat gyakorol, de még Anglia fölött is, amelyet azonban minőségileg igen rossz gyártmánnyal áraszt el. Az európai kontinensen már bajosabb a Standard Oil Company monopoliumot gyakorolni, mert itt már az orosz petroleum versenyez vele, de még mint például monarkiókban a belföldi termelés is számot tesz. Csak hogy a Standard Oil Company annak is tudta a módját, miként kelljen az orosz versenyyel megküzdeni. A Nobel-féle társasággal, amely az orosz petroleumtermelés nagy részének kizárólagos tulajdonosa, titkos szerződést kötött a kivitel korlátozására. Ezenkívül kisajátította mindazon nagy kereskedőcégeket, amelyek Európában, nevezetesen Hamburgban, Antwerpenben, Stettinbeu stb orosz petroleummal kereskednek. Ennek aztán az volt az eredménye, hogy az Oroszországból az európai piacokra kerülő petroleum kivétel nélkül a Standard Oil Company ügynökei kezén ment keresztül. Most azt jelentük Londonból, hogy a Rothschild cég vezetése alatt új társaság alakult, amely Angliában bakui orosz petroleumot fog importálni és ezt, amely kitűnő minőségű, olyan árban fogja árulni, mint a Standard Oil Company a rossz amerikai. Ehhez a hirhez csak azt a megjegyzést tesszük, hogy nagyon szoros üzleti viszonyban áll a Nobel céggel. Így tehát alighanem arról van szó, hogy a petroleum-kereskedés terén európai monopol keletkezik az eddigi amerikai monopol helyett.

Csödbnyitások. *Komenda* István és neje *Berecz* Erzsébet apci lakos ellen az egri törvényszék részéről. Csödbbiztos Buza Endre törvényszéki bíró. Tömeggondnok Tóth Béla hatvani ügyvéd. Bejelentés 1898. február 22. Felszámolás 1898. márczius 16. — *Miskolc* Sándor mohácsi bejelentett kereskedő ellen a pécsi törvényszék részéről. Csödbbiztos Jobszt Béla törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Philipp Ferencz. Bejelentés 1898. február 9. Felszámolás 1898. február 16. — *Guttman* Jakabné, debreczeni bejelentett cég ellen a debreczeni törvényszék részéről. Csödbbiztos Budaházy Zoltán törvényszéki bíró. Tömeggondnok Szilágyi Imre debreczeni ügyvéd. Bejelentés 1898. február 15. Felszámolás 1898. márczius 15. — *Rottenstein* Emánuel szatmári kereskedő ellen a szatmári törvényszék részéről. Csödbbiztos Dezső Kálmán törvényszéki bíró. Tömeggondnok Nagy Endre szatmári ügyvéd. Bejelentés 1898. február 14. Felszámolás 1898. február 23. — *Skoda* Péter kőrösbányai lakos kereskedő ellen a dévai királyi törvényszék részéről. Csödbbiztos dr. Pajor Kálmán törvényszéki bíró. Tömeggondnok Nogáll Károly kőrösbányai ügyvéd. Bejelentés 1898. február 24. Felszámolás 1898. márczius 19. — *Ungár* Jakab bessenyői kereskedő ellen az egri törvényszék részéről. Csödbbiztos L. Farkas Kálmán törvényszéki bíró. Tömeggondnok Gál János egri ügyvéd. Bejelentés 1898. február 5. Felszámolás 1898. márczius 7.

MINDENFÉLE

A hajdan és a mai Egyiptom. *Egyiptom* felső részében, a szilficsi kőbányák környékén, ókori kultúra nyomait fődözte föl egy angol archeológus. Tüzköből készült szerszámokat, fegyvereket, találat és egyéb hasonló tárgyakat találtak, amelyeket egy valaha ott tanyázó törzs használt. De találtak ott olyan dolgokat is, amelyek művészi kezekre vallanak. Domborműveket és kőbe vésett alakokat, amelyeken még most is meglátszik, hogy művész kezeiből kerültek ki. De hol vannak azok az emberek, akik itt uralkodtak s a kik itt véresre vert testtel fáradoztak a hatalmas piramiszon? Eltűntek mind. Eltűntek azok a milliók, akik egy miatt szenvedtek egész életükön át és eltűntek azok az „egyek” is, akikért azok a milliók éltek. Rombadólt már az Isis, Osiris, Ibis madár, Apis bika és az Anubis kutya-isten tiszteletére emelt templomok. Nagyot fordult a világ azóta. A sok gazdát cserélt földön nem piramisokat építenek ma, hanem vasutat. Nem karavánnal, tevéháton járnak maholnap a kelet kalmárjai, hanem a gyorsvonaton s a rabszolgák helyett katonák és vasutépítő munkások szenvednek az áldott országban. Csak kettő maradt a régi: a lenyugvó nap és a mohammedánok, akikre imájuk közben ráveti aranyos sugarait.

Trónörökös és király. Frigyes Vilmos porosz király trónörökös ifjúkorából maradt fenn a következő anekdota. A trónörökös nagyon boldog családi életet élt feleségével, de hirtelen természetével sok kellemetlen jelenetet inszcenált, a melyek azonban néhány jó szóval kiegyenlítődték. Egyszer, rövid idővel a trónörökös trónralépése előtt, még is meg-sokalta a dolgot a felesége és megkérdezte tőle, hogy király korában is ilyen lesz-e?

— Légy nyugodt, mondta a király — a mint király leszek, egészen megváltozom. Azután nem lesz okod ilyen panasza.

Történt egyszer, hogy Frigyes Vilmos, a király, nagyon megharagudott egy tanácsosára és olyan rettenetes lármát csapott, hogy a királyné, aki egyik szomszédos szobában volt, kiszaladt az előszobába. Éppen akkor lépett ki a király is tanácsosával. A királyné visszahúzódott és csak azt mondta:

— Bocsánat, a királyt véltem itt találni és csak a trónörökösöt látom.

A király megértette a finom célzást és békülékenyen fordult megbántott emberéhez. Azután a királynéhoz fordult ezekkel a szavakkal:

— Neked jobb emlékezőtehetséged van, mint nekem. A király megértette a szavaidat és köszöni gyöngéd a célzást.

Azután nem is felejtette el soha, amit trónörökös korában megfogadott.

Verselő betörők. A párisi rendőrséget ez idő szerint érdekes eset foglalkoztatja. Nem régen elfogta ugyanis a fiatal Care de Berzieux-t, egy ismert elhunyt író fiát és társát, *Damour-t*, akiket betörésen kaptak rajta. Az elfogás annak idején nagy feltűrést keltett. Mint most Párisból írják, a rendőrség erősen kutatja a banda többi tagjait. Akiiket eddig elfogtak, azok bevallották, hogy Care volt a sok betörés értelmi szerzője. A vallomások alapján már ismét tizenegy újabb elfogás történt. A házkutatásoknál sok ékszer, festményt és drágaságot találtak. Megtalálták Care egy költeményét is, mely egy hölgnél elkövetett betörésre vonatkozik, amely hölgyet a betörők agyonütötték. A vers így szól:

„Si tu rentres, quand je travaille,
Ne va pas gueuler au charron,
M'appelant assasin, canaille,
Je t'en mettrai un coup su' l'aitron
Avec moi sois douce et polie,
Et je sortirai de chez toi
En t'envoyant, si t'es jolie
Un petit baiser du bout des doigts?”

A költemény magyar fordítása így hangzik: Ha belépsz a szobádba, amikor én dolgozom, ne üss lármát, ne bélyegezz meg rabló, gyilkos és a fajta címekkel, mert bizony nem lesz mit tennem mást, mint hogy a nyakad közé üssek. Ellenkezőleg légy velem szemben nyájas, figyelmes, udvarias és én egész csendben fogok távozni, sőt csókot hintek majd feléd ujjaim hegyéről.

A RÓKAÚT.

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE.

(5)

Nem tudott megmaradni ebben a nagy magánosságban.

— Miért keseríted el maradnak és neki is ezt a néhány órát? — mondta magában és be akart lépni a konyhába; ekkor ott látta kuporogni, meztelen vállakkal a tüzhely, mellett, amint rongyos kabátját varrogatta.

Boleszláv ijedten hátrahökölt.

De pár pillanat múlva ő maga jött, Regina, már teljesen felöltözködve, hogy ajtót nyisson neki.

— Mit parancsol, uram?

— Mutasd meg, mit javítottál a tetőn, — felelte, mert más nem jutott hirtelen az eszébe.

Megdicsérte a leány munkáját, de még se nézte. Aztán odaállt a tüzhely elé és belebámult a tánczó lángokba. Már csaknem besötétedett, a tűz lobogó fényt vetett a kormos falakra.

— Majd segítsek neked főzni, — szólt Boleszláv.

— Oh, uram, ön kigunyol engem, felelte a leány, de boldog fény suhant végig az arczán.

— Hát mit fogok kapni?

— Nincsen sok itthon, uram — tojás és rántott sonka — friss saláta melléje — egyebem nincs.

— Hálát fogok adni az istennek, ha — hirtelen abba hagyta. Majdnem elszóla magát. Hiszen Regina nem sejtett semmit. Nem is volt szabad sejténie. — Hajnalhasadásig tartott a boldogsága.

— Nos előre, — kacagott Boleszláv, míg torkát a félelem és a bal sejtelmek összeszorították, — mert különben eldülök éhen.

— A víznek előbb fornia kell, uram.

— Jól van — várjunk. Ezzel leguggolt a faládjára.

— Aztán Regina, jöjj csak közelebb. Még mindég nem tetszel nekem — a hajad.

— Még nem fésülhettem meg, uram.

— Fésüld hát.

A leány szeme félenken és kérőleg ragyogott át hozzá!

— Amíg ön itt van, uram? — dadogta.

— Ni csak, milyen szégyenlős lettél egyszerre!

— Nem azért uram —

— Hát akkor ne kényeskedjél.

A legtávolabb zugba ment, oda, ahol ágya állott és egyetlen mozdulattal leoldotta a hullámzó hajtengert, mely a csipőjéig elborította. Aztán, mikor a fésülés alatt észrevette, hogy Boleszláv szeme gyönyörrel függ rajta, szégyentől és boldogságtól áthatva, hirtelen kitérte a karjait és levetette magát fekhelyére és a párna közé temette arczát.

Boleszláv hallgatva várt, míg fölemelkedett. — Mikor a haja rendben volt, a leány odalépett mellé a tüzhelyhez és a fazekak és serpenyők közt tett-vett, anélkül, hogy Boleszlávra nézett volna.

— Regina, beszéld el, — mi történt veled azóta? — kérdezte.

A leány fejét rázta.

— Bockeldorfban úgy volt, mint rendszeren, a boltoson meg a feleségén kívül senkit se láttam. — A faluba az árvíz ideje alatt sem mentem be, de hiszen ezt meg is irtam önnek, bizony jócskán kellett éhezniem, de az nem baj. Igaz is, levelek is érkeztek az utolsó hetekben, a wardensteini hatóságtól, Königsbergből is — és ma még egy, amely —

— Jól van, jól, majd később, ha lámpát gyújtottál.

Mit törődött Boleszláv ma az egész világgal — ma, amikor a multhoz vezető hidat el kellett égetnie, amikor semmije se marad abból, a miért élt, a miért szenvedett!

Mikor aztán elkészült a vacsora és Regina kezéből eléje világított a lámpa, átment a leánnyal együtt a szobába.

— Hiszen magadnak nem is terítettél? — jegyezte meg Boleszláv.

— Megengedi, uram?

— Hát perazé, hogy megengedem!

— És az ön számára — melyik borból, uram?

Boleszláv nagyot lélegzett.

— Egyikből sem.

Ismét szemközt ültek egymással békés lámpafénynél, mint olyan gyakran télvíz idején, mikor hó csapódott az ablaktáblákhoz és a vihar eszeveszett dühvel rázta a gerendákat. Most gyöngeszárnyu pillék repdestek ide-oda, és lágy, llatterhes levegő lopózott be velők a szobába. Az emelkedő hold, mely husvét óta most lett először teljes, kibukkant az üde lomboszat között.

Boleszláv félretolta a tányért. — Egy falat sem izlett neki. Hogy a bor a pinczében maradt, keveset használt. A mámor, mely előtt menekülni akart, már elszibbasztotta minden tagját.

És amikor szeme titkon Reginához suhant, megijedt, mert a leány olyan boldog kéjjel nézett reá, mintha számára ég és föld megszűntek volna létezni.

Gond és nyomoruság eltűntek arczáról. Arcza megtelt és viruló frissességben ragyogott. De amit még sohasem látott oly kedvesnek a leányon, az az álmódzó gyöngédség volt, mely lényét előntötte és amelyben testestől-lelkestől felolvadni látszott.

— Regina! suttogta. Szívének dobbanása, mely torkát fojtogatta, intette: Vigyázz magadral — Légy óvatos! — utoljára történik, hogy kísértésbe visz.

— „Utoljára!” visszhangzott keservesen. — „Meg fog halni! Tönkre fog menni nyomoruság és vágyódás miatt.”

Ugy érezte, mintha az ajkán levő sebhely égni kezdene.

— Legyen a tied és aztán öld meg őt — úgy legalább megszabadul minden bajtól, sugta neki egy hang.

— Hiszen ez tiszta örülség! — gondolta borzadva.

És tekintetök megint egymásba merült. A lelkek nem ismertek ellentétlást, bárha testök kétségbeesve védekeztek is.

— „Menekülj!” hangzott bensejében. — „Gondolj az átokra! Maradj mocsoktalan házadnak!”

Boleszláv szavakat keresgélt, hogy megtörje a boldog csöndet. De nem jutott eszébe semmi.

Azután fölemelkedett és a nyitott ablakhoz állott, hogy a hűvös levegő lehűtse homlokát. — „Beszélj — cselekedjél — törd már meg a csöndet!” intette Boleszláv önmagát. Ekkor eszébe jutottak a levelek, a melyekről Regina beszélt.

— Add ide a leveleket! — szólt. Hangja durva volt.

A leány egy kis csomag fehér borítékot hozott elő, melyeket Boleszláv hulyére tett. Ez kinyitotta a legfelsőt és a papír fölött belebámult a levegőbe.

Nem volna jobb, ha már most megmondaná a kikerülhetetlent? Minek feltartóztatni a választ, mely feltartóztatlan volt? De borzadva vetette el ismét a gondolatot. Hadd örüljön még éjjelig. Legyen előbb a tied és azután...

Nagyméltóságú báró Schranden Boleszláv ezennel értesítették, hogy kérelmére az 1809. március 6-án Schranden kastélyban történt tűzvész keletkezése, esetleg felgyújtása tárgyában a vizsgálat újból felvételük és a terminus —

Boleszláv vad kacajjal dobta félre a levelet. Ujjaival egy másik levél után keresgélt. Ekkor szeme Heléna irására esett.

Kellemetlen érzés borzongatta végig. Mit akarhat még? Miért zavarta meg ebben az órában?

Drága Boleszlávom!

Nem engedhetek a báboruba vonulni, míg nem beszélhetek még egyszer veled. Kérlek és könyörgök hozzád, hogy jöjj el ma este kilenc óra után a temető hátsó ajtajához, ahol várni fog reád.

szerető

Helénád.

— „Miért nem akkor”, mormogta, — „a mikor még időd lett volna?” — De forrón áthatotta a gondolat, hogy védszentje megegyezzen feléje nyujtja a mentőkezet és hogy védene minden ellen, ami szent, ha visszautasítaná.

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. január 10-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 7. — Havi bérlet 7.

A kis szórakozott.

Vígjáték 3 felvonásban. — Irtá: Barrière és Gondinet.

Személyek:

- Champanet
- Grimoine
- Jules Carpiquel
- Don Stephano
- Joseph
- Célesto
- Cécile
- Elmire
- Olympia
- Juliette
- Justine
- Vizvári
- Ujházi
- Zilahi
- Gyenes
- Faludi
- Csillag T.
- Ligeti J.
- Pálotai P.
- Keczeri I.
- Vásárhelyi
- Meszlényi

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Rendkívüli bérletszűnetben I. A Nemzeti Színház Nyugdíjintézet javára, a Nemzeti Színház tagjainak közreműködésével.

Az arany ember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képből. Irtá: Jókai M.

Személyek:

- Timár Mihály
- Trikálsz Euthym
- Timoa
- Teréza
- Noémi
- Krisztján
- Brazovics
- Zsófi
- Athália
- Kadisa
- Pályi
- Egressy
- Maróthy
- Jászay
- Nagy I.
- Náday
- Gabányi
- Vizváryné
- Szacsavayné
- Horváth

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

587. szám. — 587. szám.

Szöke Katalin.

Dráma rego 3 szakaszban, 6 képből. Irtá: Voss Rikárd. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerzte Páltrich G.

Személyek:

- Az ifjú Halál
- A Gund
- Werner Katalin
- Gyuri (6 éves)
- Lőrincz
- Márton
- Annuska
- Magda
- Tera
- Huberné
- Gruberé
- Orvos
- A Gyomor
- A Bánt
- A Gyllölát
- Az alvász szelleme
- Az álom szelleme
- A hatalmas uralkodó
- Az emberiség jóltevője
- L. Fáy Sz.
- Molnár
- Lánczay
- Halász
- Bodnár
- Rónai
- Gerőfi
- Cselka J.
- Varsányi
- Makróczyné
- Nikó L.
- Balassa
- Hunyadi
- Postagi
- Ráthonyi
- Hegedűs
- Komlósi
- Bárdi
- Kazalitzky
- Mátrai

Kezdete fél 8 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

A bibliás ember.

Zenés színjáték 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzte Kionzl. Fordította Radó Antal.

Személyek:

- Kurátor
- Márta
- Magdolna
- János
- Mátyás
- Xavér
- Antal
- Frigyes
- Neje
- Hubertné
- Jancsi
- Az újleti ór
- Rogyszedeó asszony
- Kolozsvári
- Szendről
- Kaczér
- Hügermann
- Beck
- Arányi
- Dalnoki
- Hegedűs
- Kornay
- Bertis M.
- Ladányi
- Kertész
- Ney B.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A varázsgyűrű.

Operett 3 felvonásban, 5 képből. Irtá: D'Ennery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerzte: Planquette R.

Személyek:

- XV. Lajos
- De Chavannes
- Renée
- Leocadio
- De la garde
- Georges F. Hogyi
- Nicolas
- Michelle
- Vaipingeon Jovag
- Artois
- La Popelinière
- Athenais
- Solanges
- Henrietta
- Louise
- Szirmai
- Szordahelyi
- Nádai Bonka
- Vidorné
- Vidor
- Kéry Klára
- Solyomosi
- Kiss M.
- Follinus
- Balogh Etel
- Révi A.
- Bártlal M.
- Lukácsy O.

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Menyecke kisasszony.

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Sylvane és Ordonneau. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzte: Edmond Audran.

Személyek:

- Gabillot
- Suzette
- Marthe
- Galabes
- Courtois
- Beauturon
- St. Goban
- William Robiquet
- Jeanneon asszony
- Mimi, unokahuga
- Minka, komorna
- Mathurin
- Pedro, igazgató
- Spanyol tánczosné
- Szola
- Sziklai
- Felhő Rózi
- Somló E.
- Soros E.
- Ferenczi
- Iványi Antal
- Bessenyei
- Szentmiklóssy
- Hettyey M.
- Szegedi Irén
- Fehér K.
- Madas I.
- Ódry Z.
- Hében Anna
- Nagylaki

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Kedd	Négy évszak	—	Bohémek	Champhaudet állomás	A kukta-kisasszony	A kikapós patikárius	—
Szerda	A nők barátja	—	—	Champhaudet állomás	A gyimesi vadvirág	A gésák	—
Csütörtök	A dolovai nábob leánya	Pry Pál	Aida	Champhaudet állomás	A baba	Menyecke kisasszony	—
Péntek	Folt, amely tisztit	—	A házi titcsók	Champhaudet állomás	A baba	A kikapós patikárius	—
Szombat	Folt, amely tisztit	Figaro házassága	Alár	Champhaudet állomás	A baba	A beoltott földesur	—
Vasárnap d. u.	A fény árnyai	—	—	Szöke Katalin	Náni	Mama szemé A báránycák	—
Este	Folt, amely tisztit	—	Figaro lakodalma	Champhaudet állomás	A baba	A beoltott földesur	—

Zarándok-ut Rómába
igen kedvező feltételekkel.
Felvilágosítást nyújt és előjegyzéseket elfogad:
Dr. Russel József Jenő
Magyar utazási iroda (845)
Budapest, VII., Erzsébet-körut 52. sz.

Üdvös tanács.
Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger** biztos hatású
Mellpasztillái
veendők, (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásának bizonyított **Egger szóda pasztillái**. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon;
„Nador”-gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17.

Magyar királyi áll. mvasutak. Igazgatóság.

183983—97. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alóli igazgatósága az 1898. év folyamán összegyűlő és nélkülözhetővé váló különböző **ócska anyagokat** (sinek és fémmemek kivételével) értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Az átengedett anyagok átvétele és eltávolítása tekintetében az alább idézett feltételek irányadók, de az 1898. évi november hó végéig összegyűlendő anyagok feltétlenül ugyanazon év december hó 25-ike előtt, a december hóban összegyűlendők, pedig a következő 1899. évi január hó 25-ig átveendő s eltávolítandók.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenkint 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatokat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (VI., Andrassy-ut 73., II. em. 43. ajtó) következő címzéssel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére a 183983/97. számhoz” **1898. január hó 28-ik napjának déli 12 óráig** benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag- és leltár beszerzési szakosztályban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki. A magy. kir. államvasutak részéről határozottan kikötötték, hogy az anyagokért felajánlandó egységárak, vagy az illető gyűjtő szerárban, vagy pedig az ajánlatban meghatározandó távolságra való bérmentes szállítás kikötésével tétessenek, honnét a vevő fél az anyagot saját költségén tartozik továbbítani. A bérmentes szállítás csakis a máv. saját vonalaira köthető ki. Nem az általunk kapott nyomtatványon kiállított, vagy a fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehelők figyelembe.

Az ajánlattevő magára nézve is kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. szám alatt fenálló feltételeinket, melyek aláírásával és 15 kros bélyeggel ellátva okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 15 krral megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek. Az ócska anyagok részletes kimutatása anyag- és leltárbeszerzése szakosztályunkban kapható.

Bánatpénzképen a megvenni szándékoló mennyiség és az azért felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál leteendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni.

Bánatpénz, vagy a fentidézett aláirt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, vagy elkésve beérkező ajánlatok, vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe vételre nem számíthatnak, ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások, vagy vakarások fordulnak elő. Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlati ár számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő. Az ócska anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni. Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségre szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhesen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni köteles.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson, s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1897. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Használt kerékpárokat, ugyszintén **ékszerket** és **zalogcéruhákat** vásárolnak
a visszaváltás
jogának biztosítása mellett 356a
Grünblatt és Prajzák
Budapest, VII., Erzsébet-körut 56.

Privát Detektiv
BUDAPEST, Ferencz-körut 22.
Elvállal diszkrét kutatásokat és megfigyeléseket ugy családi, mint üzleti ügyekben, valamint minden nemű bizonyítékok megszerzését.

Fogak
darabja 2 frt, teljes fog-sor 40 forint
Prohászka Henrik
fogászati műtermében
VII. ker., Király-utca 15.
Kérem czímemre figyelni.

Hirdetések
felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,
VIII. József-körut 65. szám
és fiókkiadóhivatalunkban
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Roulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (puvdi), fehérszint, tuczatja 3 és 4 frt. narancsszínű és 6 frt. Viktória, tuczatja 4, 6 és 8 forint.
Halhólyag (hosszu) tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pely Porus Haase drbja 2 frt. Pely Porus Mensinger darabja 2 frt 50 kr. Párisi övspongya tuczatja 4 és 6 frt.
Nőknek legujabb DIANAÖV Touffel-féle 3—8 forintig.
Pollitzer Mór és fia cs. és kir. közlőorvosok
Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10. szám
kapható titoktartás mel. it. 854.